

**Vereniging Forum voor Democratie
te Amsterdam
Rapport inzake de jaarrekening 2018**

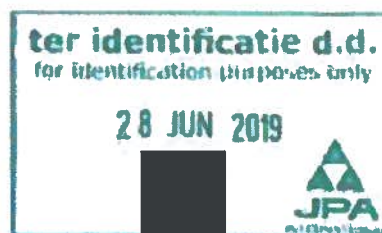

ter identificatie d.d.
for identification purposes only
28 JUN 2019

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT INZAKE DE JAARREKENING 2018	1
ACCOUNTANTSVERSLAG	3
Opdracht	4
BESTUURSVERSLAG	5
2 Bestuursverslag	6
JAARREKENING 2018	9
3 Balans per 31 december 2018	10
4 Staat van baten en lasten over 2018	12
5 Kasstroomoverzicht over 2018	13
6 Algemene toelichting	14
7 Grondslagen voor financiële verslaggeving	15
8 Toelichting op balans	17
9 Toelichting op staat van baten en lasten	22
10 Overige toelichtingen	25
OVERIGE GEGEVENS	26
11 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27

ACCOUNTANTSVERSLAG

ter identificatie d.d.
for identification purposes only
28 JUN 2019

JFA
OPTIMA ERM

Het bestuur van
Vereniging Forum voor Democratie
Herengracht 74
1015 BR Amsterdam

Bloemendaal, 28 juni 2019

Geacht bestuur,

OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 van Vereniging Forum voor Democratie te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de entiteit. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken. De controleverklaring is opgenomen onder de Overige gegevens.

BESTUURSVERSLAG

ter identificatie d.d.
for identification purposes only
28 JUN 2019

2 BESTUURSVERSLAG

ORGANISATIE EN BESTUUR

Doelstelling, beleid en activiteiten

Onze vereniging, onze partij Forum voor Democratie (FVD), streeft naar een democratischer Nederland en doorbreking van het partijkartel, onder andere door de invoering van bindende referenda, bindende volksinitiatieven, direct gekozen burgemeesters en e-democracy. Op deze wijze wil FVD bewerkstelligen dat de belangen van de Nederlandse bevolking bij de politieke besluitvorming weer centraal komen te staan en de politieke en economische dynamiek in Nederland structureel wordt vergroot. De doelstellingen van de partij worden nader uitgewerkt in het partijprogramma.

Samenstelling bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen: Dr. Mr. T.H.P. Baudet en R.J. Rooken. Bestuurslid H. Otten is per 25 april 2019 teruggetreden.

ACTIVITEITEN VERSLAGJAAR

Resultaat activiteiten

FVD bestaat inmiddels bijna drie jaar als politieke partij. De vereniging is opgericht op 1 september 2016 en heeft als neveninstellingen:

- Vereniging Jongerenorganisatie Forum voor Democratie (JFVD)
- Stichting Renaissance Instituut
- Stichting Forum for Democracy International

FVD blikt terug op een bijzonder succesvol 2018. Een jaar nadat we als politieke nieuwkomer twee zetels hebben bemachtigd, wisten we als partij verder te groeien en vele nieuwe leden aan ons te binden. Het jaar 2018 stond hoofdzakelijk in het teken van de verdere uitbouw van de partijorganisatie, de voorbereiding op de Provinciale Statenverkiezingen van 20 maart 2019 (mede vanwege het belang voor de Eerste Kamerverkiezingen) en het verder uitbouwen van de activiteiten in de Tweede Kamer en in de Gemeenteraad van Amsterdam.

Na een succesvolle en enerverende campagne in de eerste maanden van 2018 behaalde FVD - als nieuwkomer - drie zetels in de Gemeenteraad van Amsterdam tijdens de Gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018.

Het tweede en derde kwartaal van 2018 stonden vooral in het teken van de selectie en training van de kandidaten voor de diverse provinciale lijsten voor de Provinciale Statenverkiezingen van 20 maart 2019. Uit een bestand van meer dan 1.300 actieve FVD-leden werden na een bijzonder intensief en grondig selectieproces circa 150 kandidaten geselecteerd, verdeeld over 5 regio's. De nieuw ingestelde Regio-structuur bleek effectief om de werving & selectie in goede banen te leiden. Bijzonder veel aandacht, tijd en energie is in 2018 gegaan naar het trainen van de geselecteerde kandidaten voor de diverse kieslijsten. Ook is veel tijd gestoken in de planning en voorbereiding van de diverse verkiezingscampagnes in 2019. Veel aandacht werd tot slot besteed aan ledenwerving. De toestroom van nieuwe leden was ook in 2018 aanzienlijk.

We hebben in 2018 maandelijks vele evenementen in het land georganiseerd. Bij het organiseren van die evenementen nam de opkomst toe. Inmiddels heeft FVD moeten upgraden van partycentra en zaaltjes naar schouwburgen en theaters om in de groeiende belangstelling te kunnen voorzien. De keerzijde van dit succes, is dat de kosten per evenement aanzienlijk hoger zijn geworden. Ook omdat we deze evenementen professioneel live-streamen op social media, nemen de kosten toe. Tenslotte

nemen ook de beveiligingskosten per evenement toe. Het grootste evenement in 2018 was ons derde partijcongres, dat op 24 november is gehouden in de RAI Amsterdam.

Tenslotte is in 2018 verder geïnvesteerd in verbetering van de website, onze social media kanalen en onze IT-systemen. Deze investeringen worden in 2019 voortgezet. FVD wil te allen tijde over een "state of the art" IT-infrastructuur beschikken. De bestaande huisvesting in Amsterdam is verder uitgebreid door het huren van additionele kantoorruimte om de groeiende organisatie adequaat te kunnen huisvesten.

VERMOGEN EN BELEGGINGEN

Vrij besteedbaar vermogen

FVD wist de inkomsten in 2018 verder te vergroten. Van ruim € 1,2 miljoen naar ruim € 1,5 miljoen. Voornamelijk door ons toegenomen aantal leden en de bijbehorende contributie inkomsten. Ook kregen we meer donaties. Onder andere door een gecoördineerde crowdfunding campagne in aanloop naar de verkiezingen van maart 2018. We verkochten meer boeken en merchandise. Zowel op evenementen als via onze eigen webshop. We ontvingen ook meer subsidie uit hoofde van de WFPP, hoofdzakelijk als gevolg van ons toegenomen ledenaantal. De kosten namen ook toe. Door de groei en uitbouw van onze partijorganisatie waren we meer geld kwijt aan personeel en huisvesting. De campagnekosten namen toe, vanwege een intensieve campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam in maart 2018. Maar ook vanwege vele events, die bovendien grootschaliger werden vanwege toegenomen belangstelling. Ook aan online campagne via social media hebben we meer uitgegeven. Het jaar 2018 werd afgesloten met een nadelig saldo van € 111.645, dat is onttrokken aan de reserves.

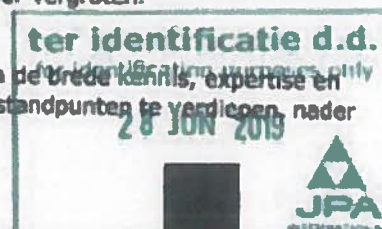
KOMEND VERSLAGJAAR

Bestuurlijke voornemens en besluiten

De eerste helft van 2019 lag de nadruk van onze activiteiten op twee grote politieke ijkmomenten. De verkiezingen van de Provinciale Staten / Eerste Kamer en de verkiezingen voor het Europees parlement. Deze verkiezingen vonden kort - twee maanden - na elkaar plaats. Het zwaartepunt van onze campagneactiviteiten lag bij de Provinciale Statenverkiezingen. Inmiddels kunnen we stellen dat die activiteiten succesvol zijn. FVD werd de grootste bij de Provinciale Staten / Eerste Kamer verkiezingen en behaalde vervolgens drie zetels in het Europees parlement.

De periode na deze verkiezingen ligt de nadruk volledig op het verder professionaliseren van de partij organisatie. Door de gigantische groei van de afgelopen jaren, is uitbreiding noodzakelijk. Zowel qua menskracht, qua middelen als qua organisatiestructuur zullen we een groei doormaken, om het verwezenlijken van onze toekomstige politieke ambities maximaal te ondersteunen. Dat zullen we naar verwachting doen op basis van vier pijlers:

- 1 - **Recruitment, werving & selectie:** We zullen verder inzetten op het werven van talent, wat een permanente en continue activiteit voor FVD wordt. Om zowel onze politieke als organisatorische groei te faciliteren.
- 2 - **Sponsoring & donateurs:** We willen bouwen aan een breed netwerk aan sponsors en donateurs, waarmee we middelen genereren die onze financiële slagkracht verder vergroten.
- 3 - **Verdieping en uitwerking inhoudelijke standpunten:** We benutten de brede kennis, expertise en ervaring die binnen onze snel groeiende partij aanwezig is om onze standpunten te verdiepen, nader uit te werken en continue aan te scherpen.

4 – Provinciale uitbouw: In 2019 wordt de regio-structuur, in het verlengde van de Provinciale Statenverkiezingen, omgezet naar een provinciale structuur. Onze provinciale teams krijgen professionele centrale ondersteuning. Zowel inhoudelijk, technisch als organisatorisch.

Amsterdam, 28 juni 2019

Naam bestuurders

Handtekening

Dr. Mr. T.H.P. Baudet

R.J. Rooker

ter identificatie d.d.
for identification purposes only
28 JUN 2019

JPA
de 150ste 100 jaar 2019

JAARREKENING 2018

ter identificatie d.d.
for identification purposes only
28 JUN 2019

JPA
Instituut voor
Jourenale en
Publicatie

3 BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

(na voorstel resultaatbestemming)

	€	31 dec 2018 €	€	31 dec 2017 €
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		4.114		7.260
Materiële vaste activa		43.695		23.025
Viottende activa				
Voorraden		15.016		
Vorderingen				
Overige verbonden entiteiten	-		67.851	
Overige vorderingen	157.666		118.876	
Overlopende activa	3.200		-	
		160.866		186.727
Liquide middelen		62.529		105.177
Totaal		<u>286.220</u>		<u>322.189</u>

PASSIVA

(na voorstel resultaatbestemming)

	<u>€</u>	<u>31 dec 2018</u> €	<u>€</u>	<u>31 dec 2017</u> €
Eigen vermogen				
Vermogen	-27.210		84.435	
		-27.210		84.435
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	99.784		-	
Overige verbonden entiteiten	140.664		97.370	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.008		2.792	
Overige schulden	12.642		-	
Overlopende passiva	59.332		137.592	
		313.430		237.754
Totaal		<u>286.220</u>		<u>322.189</u>

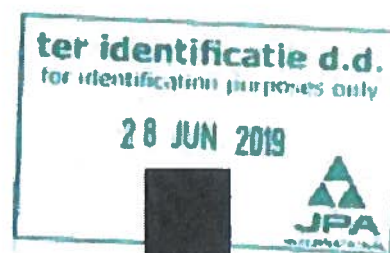
ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 JUN 2019

4 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	2018	2017
	€	€
Netto-omzet	66.978	-
Giften en baten uit fondsenvererving	1.036.214	927.860
Overige bedrijfsopbrengsten	402.584	315.330
Som der exploitatiebaten	1.505.776	1.243.190
Kostprijs van de omzet	35.126	-
Personeelskosten		
Lonen en salarissen	-2.592	85.083
Sociale lasten	-	4.962
Andere personeelskosten	261.759	43.228
Afschrijvingen en waardeverminderingen		
Afschrijvingen immateriële vaste activa	3.146	-
Afschrijvingen materiële vaste activa	8.601	3.334
Overige bedrijfskosten		
Huisvestingskosten	21.515	9.600
Campagne- en wervingskosten	1.052.368	904.569
Auto- en transportkosten	29.939	19.597
Kantoorkosten	207.625	110.549
Som der exploitatielasten	1.617.487	1.180.922
Exploitatieresultaat	-111.711	62.268
Financiële baten en lasten		
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	66	2
Resultaat	-111.645	62.270
<i>Resultaatbestemming</i>		
Vermogen	-111.645	62.270
Bestemd resultaat	-111.645	62.270

5 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

<i>Indirecte methode</i>	2018	2017
	€	€
Exploitatieresultaat	-111.711	62.268
Aanpassing voor afschrijvingen	11.747	3.334
Mutatie van overige vorderingen	25.861	-151.349
Mutatie van voorraden en onderhanden projecten	-15.016	-
Mutatie van handelscrediteuren	99.784	-
Mutatie van overige kortlopende schulden (excl. schulden kredietinstellingen)	-24.108	204.754
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-13.443	119.007
Ontvangen interest	66	2
Kasstroom uit operationele activiteiten	-13.377	119.009
Investeringen in materiële vaste activa	-29.271	-26.359
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-29.271	-26.359
Mutatie in liquide middelen	-42.648	92.650

6 ALGEMENE TOELICHTING

Naam rechtspersoon	Vereniging Forum voor Democratie
Rechtsvorm	Vereniging
Zetel rechtspersoon	Amsterdam
Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel	66760569

Belangrijkste activiteiten

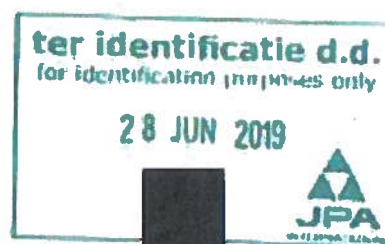
De activiteiten van Vereniging Forum voor Democratie, statutair gevestigd te Amsterdam bestaan voornamelijk uit: het streven naar een democratischer Nederland en doorbreking van het partijkartel, onder andere door de invoering van bindende referenda, bindende volksinitiatieven, direct gekozen burgemeesters en e-democracy; Op deze wijze wil de partij bewerkstelligen dat de belangen van de Nederlandse bevolking bij de politieke besluitvorming weer centraal komen te staan en de politieke en economische dynamiek in Nederland structureel wordt vergroot.

Locatie feitelijke activiteiten

De organisatie verricht haar activiteiten vanuit de locatie in Amsterdam.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Vereniging Forum voor Democratie zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

7 GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

ALGEMEEN

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine Organisaties-zonder-winststreven (Rjk C1). Deze zijn in lijn met de vereisten voor kleine rechtspersonen die onder titel 9 boek 2 BW vallen.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Algemene grondslagen bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING ACTIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. Deze lagere marktwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

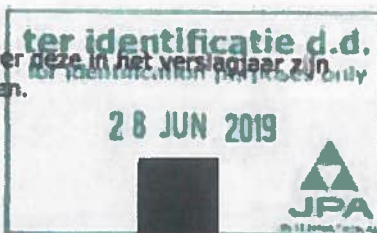
Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde op basis van de bankoverzichten per balansdatum.

GRONDSLAGEN VOOR BATEN EN LASTEN

Baten

De contributies en donaties worden als baten opgenomen voor zover deze in het verslagjaar zijn ontvangen volgens de overzichten van de bank en de betaaldiensten.

Financiering Politieke Partijen

De Financiering Politieke Partijen wordt verantwoord conform de vooraf verstrekte subsidieverlening. Indien na vaststelling van de jaarrekening blijkt dat de definitieve subsidiebeschikking afwijkt van de voorlopige subsidiebeschikking dan wordt dit als last of bate verantwoord in de eerstvolgende jaarrekening.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengsten van de in het verslagjaar geleverde goederen onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

8 TOELICHTING OP BALANS

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	<u>31 dec 2018</u>	<u>31 dec 2017</u>
	€	€
Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	4.114	7.260
Totaal	<u>4.114</u>	<u>7.260</u>

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de immateriële vaste activa gedurende het boekjaar weer:

	<u>Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom</u>
	€
Boekwaarde 1 september 2018	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	7.260
	<u>7.260</u>
Mutaties 2018	
Afschrijvingen (inclusief inhaalafschrijving 2016/2017)	-3.146
	<u>-3.146</u>
Boekwaarde 31 december 2018	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	7.260
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.146
	<u>4.114</u>
Afschrijvingspercentage	20,0

Toelichting
Betreft de verwerving van de domeinnaam fvd.nl.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

	<u>31 dec 2018</u>	<u>31 dec 2017</u>
	€	€
Andere vaste bedrijfsmiddelen	43.695	23.025
	<u>43.695</u>	<u>23.025</u>

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar weer:

	<u>Andere vaste bedrijfs- middelen</u> €
Boekwaarde 1 september 2018	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	26.359
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.334
	<u>23.025</u>
Mutaties 2018	
Investeringen	29.271
Afschrijvingen	-8.601
	<u>20.670</u>
Boekwaarde 31 december 2018	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	55.630
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-11.935
	<u>43.695</u>

Toelichting

De materiele vaste activa betreffen voornamelijk servers voor de website, computers, kantoorinrichting en beveiligingssystemen.

VOORRADEN

	<u>31 dec 2018</u> €	<u>31 dec 2017</u> €
Voorraad boeken	15.016	-
Totaal	<u>15.016</u>	<u>-</u>

VORDERINGEN

	<u>31 dec 2018</u>	<u>31 dec 2017</u>
	€	€
Overige verbonden entitlementen		
Stichting Forum voor Democratie	-	67.851
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen Financiering Politieke Partijen	143.730	118.172
Nog te ontvangen waarborgsommen	12.825	-
Nog te ontvangen bedragen	1.111	704
	<u>157.666</u>	<u>118.876</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde huurkosten	3.200	-
Totaal	<u>160.866</u>	<u>186.727</u>

LIQUIDE MIDDELEN

	<u>31 dec 2018</u>	<u>31 dec 2017</u>
	€	€
Banktegoeden		
Bank	31.483	29.261
Mollie	29.971	75.031
Paypal	1.075	-
	<u>62.529</u>	<u>104.292</u>
Kasmiddelen	-	885
Totaal	<u>62.529</u>	<u>105.177</u>

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 JUN 2019

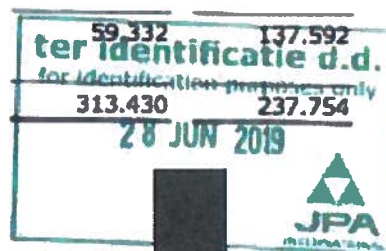
EIGEN VERMOGEN

	<u>31 dec 2018</u>	<u>31 dec 2017</u>
	€	€
Vermogen	-27.210	84.435
Totaal	<u>-27.210</u>	<u>84.435</u>
<i>Vermogen</i>		<u>2018</u>
		€
Stand 1 september		84.435
		<u>-27.210</u>
Resultaatbestemming		-111.645
Stand 31 december		<u>-27.210</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31 dec 2018</u>	<u>31 dec 2017</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	99.784	-
Overige verbonden entiteiten		
Rekening-courant Forum for Democracy International	75.668	76.066
Rekening-courant Ondersteuning Tweede Kamerfractie FVD	24.825	-
Rekening-courant Ondersteuning FVD Fractie Amsterdam	24.392	-
Rekening-courant Jongerenorganisatie Forum voor Democratie	13.095	4.063
Rekening-courant Renaissance Instituut	2.684	17.241
	<u>140.664</u>	<u>97.370</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelastingsschulden	1.008	-
Loonheffing- en premieschulden	-	2.792
	<u>1.008</u>	<u>2.792</u>
Overige schulden	12.642	-
Overlopende passiva		
Inhuur freelancers	29.040	-
Accountantskosten	25.000	15.000
Diverse kosten	5.292	3.355
Salarissen	-	50.091
Bijeenkomsten	-	49.106
Reclamekosten	-	7.596
Uitzendkrachten	-	5.901
Juridische kosten	-	3.031
Vakantiegeld	-	2.592
Nog te verrekenen	-	920

Totaal

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Betalingen ter verkrijging van (gebruiks)rechten

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken is € 38.400. De resterende looptijd van het huurcontract per ultimo 2018 is 2 jaar en 3 maanden.

Operationele lease

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomsten bedragen in totaal omtrent € 28.000 per jaar. De resterende looptijd van het leasecontract per ultimo 2018 is omtrent 1 jaar en 6 maanden.

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

Financiering Politieke Partijen

Teveel betaalde subsidiebedragen kunnen door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Vereniging Forum voor Democratie worden teruggevorderd. De geormerkte subsidiebedragen voor deze organisaties worden toegekend en uitbetaald aan de Vereniging Forum voor Democratie waarop de Vereniging Forum voor Democratie deze subsidies doorbetaalt aan de desbetreffende organisaties. Voor zover de Minister de subsidie voor deze organisaties voor een lager bedrag vaststelt, worden teveel betaalde subsidies aan deze organisaties door de Vereniging Forum voor Democratie teruggevorderd. De definitieve vaststelling van de subsidie heeft tot en met 2017 plaatsgevonden. De definitieve vaststelling van de subsidie 2018 vindt in 2019 plaats.

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 JUN 2019

9 TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN EN BRUTOMARGE

	2018	2017
	€	€
Netto-omzet		
Omzet boekverkoop en overige webshop artikelen	66.978	-
Giften en baten uit fondsenvererving		
Contributies	713.219	602.971
Donaties	319.877	305.699
Opbrengsten events	3.118	19.190
	<u>1.036.214</u>	<u>927.860</u>
Overige bedrijfsopbrengsten		
Financiering Politieke Partijen (voortoplg)	392.864	315.330
Financiering Politieke Partijen (eindafrekening vorig boekjaar)	9.720	-
	<u>402.584</u>	<u>315.330</u>
Som der exploitatiebaten	<u>1.505.776</u>	<u>1.243.190</u>
Kostprijs van de omzet		
Kostprijs boekverkoop en overige webshop artikelen	35.126	-
Brutomarge (dekkingsbijdrage)	<u>1.470.650</u>	<u>1.243.190</u>

Baten

Onder de donaties zijn onder meer opgenomen een donatie van € 15.000 en een donatie van € 10.000. Verder heeft één persoon donaties van € 10.000 en € 5.000 gedaan, zodat deze persoon in totaal € 15.000 heeft gedoneerd in 2018. Als laatste heeft één persoon op drie verschillende momenten donaties van in totaal € 6.001 gedaan in 2018. Verder zijn er geen donaties van meer dan € 4.500 geweest in 2018.

PERSONEELSKOSTEN

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen		
Bruto salarissen	-	82.491
Mutatie reserve vakantiegeld	-2.592	2.592
	<u>-2.592</u>	<u>85.083</u>
Sociale lasten	-	4.962
Andere personeelskosten		
Uitzendkrachten	107.293	22.412
Training en opleiding	65.310	430
Onbelaste onkostenvergoedingen vrijwilligers	52.486	20.386
Inhuur organisatie events en bijeenkomsten	29.040	-
Attenties vrijwilligers	7.630	-
	<u>261.759</u>	<u>43.228</u>
Totaal	<u><u>259.167</u></u>	<u><u>133.273</u></u>

AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijving op immateriële vaste activa	3.146	-
Afschrijving op materiële vaste activa	8.601	3.334
Totaal	<u><u>11.747</u></u>	<u><u>3.334</u></u>

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

	2018	2017
	€	€
Huisvestingskosten		
Huur kantoorpand	21.515	9.600
Campagne- en wervingskosten		
Campagnekosten	424.662	320.584
Social media	307.417	240.468
Bijeenkomsten, events en partijcongressen	182.991	174.846
Reis- en verblijfkosten	42.014	37.169
Kosten webhosting	26.465	26.093
Productie en verzending ledenpassen	26.333	37.631
Productiekosten boekverkoop	17.000	-
Representatiekosten	15.328	11.376
Overige automatiseringskosten en ontwikkeling website	9.896	13.023
Verzendkosten	262	13.379
Verrekening kosten sociale media Stichting Forum voor Democratie	-	30.000
	<u>1.052.368</u>	<u>904.569</u>
Auto- en transportkosten	29.939	19.597
Kantoorkosten		
Beveiligingskosten	63.094	36.023
Advies- en advocaatskosten	52.209	27.033
Accountantskosten	39.995	21.732
Kantoorbenodigdheden	17.761	2.616
Telefoonkosten	10.419	1.714
Vergoeding gemaakte onkosten bestuur	5.229	9.544
Kosten betalingsverkeer	3.247	10.655
Incassokosten	3.168	-
Contributies	-225	200
Overige kantoorkosten	12.728	1.032
	<u>207.625</u>	<u>110.549</u>
Totaal	<u><u>1.311.447</u></u>	<u><u>1.044.315</u></u>

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

	2018	2017
	€	€
Rentebaten banken	66	2
Financiële baten en lasten (saldo)	<u>66</u>	<u>2</u>

10 OVERIGE TOELICHTINGEN

ONDERTEKENING

Amsterdam, 28 juni 2019

Naam

Handtekening

Dr. Mr. T.H.P. Baudet

R.J. Rooker

OVERIGE GEGEVENS

11 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Forum voor Democratie

A. Verklaring over de in het rapport inzake de jaarrekening 2018 opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Vereniging Forum voor Democratie te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport inzake de jaarrekening 2018 opgenomen jaarrekening, uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Forum voor Democratie per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 640 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

De vereniging heeft diverse kosten gemaakt in 2018 waarvan een deugdelijke onderbouwing middels facturen of kasbonnen ontbreekt. Daarmee is niet vast te stellen of deze kosten rechtmatig zijn besteed door de Vereniging Forum voor Democratie. Het niet kunnen vaststellen van deze rechtmatige besteding kan mogelijke gevolgen hebben voor de hoogte van de subsidie uit hoofde van de Wet Financiering Politieke Partijen. Tevens is geconstateerd dat er geen deugdelijke kasadministratie in 2018 heeft plaatsgevonden. Hiervoor geldt dat daardoor zowel ontvangsten als kosten niet zijn verantwoord in de staat van baten en lasten over 2018.

Wij hebben op basis van bovenstaande onvoldoende en geschikte controle-informatie kunnen verkrijgen omtrent de verantwoorde baten en lasten met betrekking tot de verantwoorde lasten en de kasmutaties. Als gevolg hiervan hebben wij niet kunnen vaststellen of er eventueel correcties noodzakelijk zijn met betrekking tot de verantwoorde subsidies verkregen uit hoofde van de Wet Financiering Politieke Partijen.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Forum voor Democratie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het bestuursverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport inzake de jaarrekening 2018 andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 640 Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit

beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bloemendaal, 28 juni 2019
JPA Van Noort Gassler & Co B.V.

Opgave ledenaantal per peildatum 1 januari 2018 in de zin van de WFPP

Vereniging Forum voor Democratie: betalende * leden:

20.005

*) alle betalende leden hebben minimaal € 25,- of meer contributie betaald.

Jongerenorganisatie Forum voor Democratie: betalende ** leden:

3.847

**) alle betalende leden hebben minimaal € 5,- of meer contributie betaald.

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 JUN 2019

DONATIES VERENIGING FORUM VOOR DEMOCRATIE > € 4.500

NR	Bedrag	Datum donatie	Totaal donateur 2018	Naam Donateur	Adres	Land
1	€ 10.000	3-12-2018	€ 15.000	N. Galea	Nicosia	Cyprus
	€ 5.000	18-6-2018				
2	€ 15.000	26-6-2018	€ 15.000	Advocatenkantoor Hiddema	Herengracht 116 Amsterdam	Nederland
3	€ 3.000	31-12-2018	€ 6.001	M. Bemelmans	Postbus 800	Nederland
	€ 3.000	31-12-2018			6200 AV Maastricht	
	€ 1	24-9-2018				
4	€ 10.000	3-11-2018	€ 10.000	M. Gerrits	Swieqi	Malta
Totaal	€ 46.001		€ 46.001			

SCHULDEN VERENIGING FORUM VOOR DEMOCRATIE > € 25.000 per 31 december 2018

NR	Bedrag	Crediteur	Betreft
1	€ 25.000	Van Noort, Gassler & Co.	Accountantskosten
2	€ 29.040	J.W.E. De Vries Holding B.V.	Advies, mediabegeleiding, organisatie events & bijeenkomsten
3	€ 26.927	CB Facturatie	Inkoop boeken
4	€ 36.884	RAI Amsterdam	Partijcongres

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 JUN 2019

DONATIES VERENIGING STICHTING RENAISSANCE INSTITUUT > € 4.500

Geen

SCHULDEN VERENIGING STICHTING RENAISSANCE INSTITUUT > € 25.000 per 31 december 2018

Geen

ter identificatie d.d.
for identification purposes only
28 JUN 2019

DONATIES VERENIGING JONGERENORGANSATIE FORUM VOOR DEMOCRATIE > € 4.500

Geen

SCHULDEN VERENIGING JONGERENORGANSATIE FORUM VOOR DEMOCRATIE > € 25.000 per 31 december 2018

Geen

DONATIES VERENIGING STICHTING FORUM FOR DEMOCRACY INTERNATIONAL > € 4.500

Geen

SCHULDEN VERENIGING STICHTING FORUM FOR DEMOCRACY INTERNATIONAL > € 25.000 per 31 december 2018

Geen

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

28 JUN 2019

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van: Vereniging Forum voor Democratie

Verklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2018 van Vereniging Forum voor Democratie te Amsterdam gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2018 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen.

Het financieel verslag omvat tevens:

- een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
- een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag;

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van Vereniging Forum voor Democratie is verantwoordelijk voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het financieel verslag en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag en de overzichten op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag en de overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag en de overzichten. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag en de overzichten een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de politieke partij. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de politieke partij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Met verwijzing naar de aangelegen voor de basis voor ons oordeel met beperking in de controleverklaring over de in het rapport inzake de jaarrekening 2018 opgenomen jaarrekening 2018 van Vereniging Forum voor Democratie willen wij benadrukken dat het financieel verslag 2018 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c) onzekerheden omvat omtrent de verantwoorde baten en lasten.

Naar ons oordeel geven:

- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b), en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2018 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en van de aangewezen politieke jongerenorganisatie per peildatum 1 januari 2018, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften. Behoudens hetgeen is vermeld in de basis voor ons oordeel met beperking in de controleverklaring over de in het rapport inzake de jaarrekening 2018 opgenomen jaarrekening 2018 van Vereniging Forum voor Democratie.

Tevens melden wij dat het activiteitenverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

Bloemendaal, 28 juni 2019

JPA Van Noort Gassler & Co B.V.

